

IV. ZAKRES PRAC KONSERWATORSKICH ELEWACJI FRONTOWEJ w BUDYNKU przy ul. WYSZYŃSKIEGO 6 w ŚWINOUJŚCIU

1 DANE ARCHIWALNE

Ściany murowane są z cegły- gr. 55, 38 i 25cm i 12 cm.

Stropy –na belkach drewnianych ze ślepym pułapem, wypełniony polepą, z wierzchnią warstwą desek nie struganych

Konstrukcja więźby dachowej : drewniana, pokrycie – od strony ulicy dolna część mansardy; pozostała część – papa termozgrzewalna

2. OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO

Elewacja frontowa od str. ul. Wyszyńskiego– będąca przedmiotem opracowania – sześćoosiowa z balkonem w środkowych 2 osiach I piętra..

Każda z osi okiennych – zbliżonej szerokości.

Elewacja frontowa od str. ul. Paderewskiego– będąca przedmiotem opracowania – pięcioosiowa z ryzalitem obejmującym 2i 3 oś od str. ul. Wyszyńskiego..

Każda z osi okiennych – zbliżonej szerokości.

Narożnik silnie zaakcentowany nieznacznie (15cm) wystającym ryzalitem zwieńczonym szczytem. W poziomie I piętra – z balkonem z kutą bogato zdobioną balustradą. Balkon imponujący na kroksztynach –wspieranych przez dwie subtelnie opracowane kory.

Przez całość elewacji przechodzą gzymsy : cokołu i nad parterem.

Elementy graficznie we fryzach tympanonów I piętra– bardzo ładnie, dekoracyjnie opracowane, miękkie i płynne o fantazyjnych formach.

Płaskość elewacji rozbijają: wykusz i dekoracyjne balkony oraz narożny ryzalit.

Podkreślony jest pion oraz dekoracyjne szczyty – ryzalitu i wykusza.

Elewacje – boniowane narożne – kontrastuje z płaską powierzchnią opracowaną z cegieł w kolorze piaskowym oraz tynkiem ujętym w jasne zdobione bogato opaski okienne.

Na elewacji w górnej partii – zwłaszcza na końcach ryzalitu , wykusza, przy spodzie okapu - widoczne silne ślady silnej penetracji wody, która przyspiesza procesy degradacji.

Skutek zdekapitalizowanych opierzeń jest widoczny gołym okiem- ubytki tynku .

Stosunkowo dobrze zachowała się fantazyjna dekoracja tympanonów, fryzów i opasek okien I piętra oraz dekoracja balkonu, profile gzymsu podokiennego i poszczególnych gzymsów międzypiętrowych i podokienne.

Degradacji i dewastacji uległy głównie partie okien poddasza, fragmenty partii tynku pod gzymsem, wypełnienie partii szczytowej wykusza oraz gładkie partie tynku pod dachem oraz gzyms cokołu, dewastowany również przez okoliczną ludność.

3. ZAKRES PRAC KONSERWATORSKICH

1. Czynności wstępne

- a) Usunięcie zdewastowanej blacharki
- b) weryfikacja oceny stanu zachowania powierzchni ścian
- c) wykonanie dodatkowych nawięrtów w wyższych partiach ścian w celu dokładnego i precyzyjnego określenia stanu murów, zakresu i wielkości rozwarstwień, stanu i stopnia zawilgocenia zaprawy i cegieł.

3. Wykonanie izolacji termicznej ściany od strony wnętrza budynku

4. Konserwacja tynków

Zakres prac przy tynkach uzależniony jest od decyzji nadzoru konserwatorskiego,

5. oczyszczenie partii opracowanych w cegle koloru piaskowego.

6. Odtworzenie dekoracji elewacji:

elementów sztukaterii, fragmentów kory od str. ul. Paderewskiego, gzymsów i zdobień szczytów.

Głównym celem konserwacji powinno być:

- zatrzymanie procesów destrukcyjnych,
- przywrócenie pierwotnego wyglądu,
- przywrócenie w jak największym stopniu pierwotnych walorów estetycznych i artystycznych.

Naprawa pęknięć i odpadanie tynku

Tynk jest ochronną warstwą dla tradycyjnego budynku.

Bywa wadliwy wskutek obciążeń zewnętrznych, starzenia lub złego wykonawstwa.

Naprawę tynku dokonuje się z użyciem takiej samej zaprawy jak pierwotna.

Tynki żłobkowane otrzymujemy za pomocą specjalnego skrobaka.

Pilastry, gzymsy, bonie – wykonywane są metodą ciągnięcia.

Popękany tynk – to słaby punkt dla penetracji wody, która przyspiesza proces degradacji. Tynk może też popękać z powodu ruchów strukturalnych.

Należy ocenić zakres tynku, który może odpaść od ściany opukując tynk (test dźwiękowy) a następnie przeprowadzić remont istniejącego tynku oraz wypełnić ubytki.

Odspojone i osłabione partie tynku elewacyjnego projektuje się ostrożnie zbić ze skutecznym zapobieżeniem uszkodzeniom elementów wystroju zlokalizowanych poniżej a następnie odtworzyć jako trójwarstwowy w układzie warstw: *odpaść tynk*

- tynk renowacyjny

obrzutka

obrzutka

tynk renowacyjny zacierany na ostro

głównie cel